

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΠΑ) 2021-2025

Το **Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ)** θεσπίστηκε με το ν. 4635/2019 (Α'167) και καλύπτει τις παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Στο **ΕΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2021-2025** ορίζονται αναπτυξιακοί στόχοι που αφορούν τους εξής πέντε πυλώνες:

1. Έξυπνη Ανάπτυξη
2. Πράσινη Ανάπτυξη
3. Κοινωνική Ανάπτυξη
4. Ανάπτυξη Υποδομών
5. Εξωστρέφεια

Το ΕΠΑ 2021-2025 απαρτίζεται από τα **Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΤΠΑ)** και τα **Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΠΠΑ)**

Αναλυτικά το ΕΠΑ 2021-2025 παρουσιάζεται εδώ: http://epa.gov.gr/?page_id=503

Στα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 περιλαμβάνεται το:

- ΤΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΦΕΚ 1806/2022),

Σε αυτό προβλέπονται, μεταξύ άλλων, δράσεις για την αειφορική διαχείριση δασών, την αντιτυρική προστασία δασών και την ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς (βλ. Παράρτημα).

Στα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση, δράσεις πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων (συμπεριλαμβανόμενων π.χ. των αναδασώσεων σε περιοχές της ΠΕ Νήσων στο ΠΠΑ Αττικής), αλλά και δράσεις για την προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς.

Οι αποφάσεις έγκρισης για τα Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης είναι:

- ΠΠΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (ΦΕΚ 6316 12/2021)
- ΠΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΦΕΚ 6538 12/2021)
- ΠΠΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΦΕΚ 6445 12/2021)
- ΠΠΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΦΕΚ 5926 12/2021)
- ΠΠΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΦΕΚ 5582 12/2021)
- ΠΠΑ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΦΕΚ 198 1/2022)
- ΠΠΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΦΕΚ 6558 12/2021)
- ΠΠΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΦΕΚ 5878 12/2021)
- ΠΠΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΦΕΚ 106 1/2022)
- ΠΠΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΦΕΚ 5419 11/2021)
- ΠΠΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΦΕΚ 6574 12/2021)
- ΠΠΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΦΕΚ 6289 12/2021)
- ΠΠΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΦΕΚ 6410 12/2021)

Τέλος, για να αντιμετωπιστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν σε συνέχεια θεομηνίας έχει εγκριθεί το:

- Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών: στόχοι και σύστημα διαχείρισης (ΦΕΚ 2112 4/2022)

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ΕΠΑ για την πρώτη προγραμματική περίοδο ορίσθηκε σε **€10.000.000.000**, ενώ μπορεί να αυξάνεται κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης & Επενδύσεων.

Το ΕΠΑ δεν χρηματοδοτεί πάγιες λειτουργικές ανάγκες του Δημόσιου Τομέα, δύνανται ωστόσο να χρηματοδοτηθούν επαναλαμβανόμενες επενδυτικές δράσεις.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑ, ρυθμίζονται σύμφωνα με την Υ.Α 62564/4.6.2021(Β' 2442) με τίτλο «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου – Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025». Αναλυτικά, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζεται εδώ: http://epa.gov.gr/?page_id=244

[Τελευταία ενημέρωση: ΕΚΒΥ, 20.8.2022]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΜΕΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ, ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ (ΦΕΚ 1806/2022)

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος για την Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2025 ανέρχεται σε 260.000.000 ευρώ και κατανέμεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4635/2019 (Α' 167).

Αρμόδια υπηρεσία για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής του είναι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στις παρεμβάσεις του ΥΠΕΝ για το Περιβάλλον στο πλαίσιο του ΕΠΑ 2021-2025 περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την Πράσινη Ανάπτυξη- Κυκλική Οικονομία (Άξονας Προτεραιότητας 2.4.2.2), οι οποίες περιλαμβάνουν δράσεις για τη φύση, τη βιοποικιλότητα και τα δάση με συναφέστερες τις ακόλουθες:

2.4.2.2 Άξονας προτεραιότητας «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον) - Κυκλική Οικονομία» (ΑΣΠ2)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΣΠ 2
Αναπτυξιακός Στόχος - Ειδικός Στόχος ΕΠΑ:	Πράσινη ανάπτυξη - Προστασία του Περιβάλλοντος

Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ:	ΑΠΠ2.1 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ που εξυπηρετείται:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υλοποίηση δράσεων που περιορίζουν τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων ▪ Αειφόρος διαχείριση δασών
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠΠ2.1 περιλαμβάνει δράσεις / έργα που αφορούν στην προσαρμογή για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προώθηση μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα τους πιο ευάλωτους. Ενδεικτικά αναφέρονται παρεμβάσεις που στοχεύουν στην προστασία της
	<p>βιοποικιλότητας, την αποτελεσματική χρήση των υδάτινων πόρων, τη διαχείριση των δασών, την προστασία παράκτιων πόλεων από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας κα</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Προώθηση της ενσωμάτωσης της διάστασης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε άλλες πολιτικές ▪ Προώθηση δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών ▪ Προώθηση δράσεων πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης πλημμυρικών φαινομένων ▪ Προώθηση δράσεων μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής ▪ Καλλιέργεια δημόσιων δασικών φυτωρίων, σποροσυλλογή, διαχείριση σποραγωγών κήπων και συστάδων ▪ Προώθηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προστασία της ζωής και η πρόληψη κινδύνων που προκαλούνται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής είναι βασικό στοιχείο του πυλώνα 2 του ΕΠΑ.
Καθεστώς Ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/ Κρατική ενίσχυση/ Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής/ Άλλο
Δείκτες εκροών:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, κ.λπ.) (8714) ▪ Αριθμός Σχεδίων Δράσης που εκπονούνται / εφαρμόζονται (8710) ▪ Δράσεις για την παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και την ενημέρωση των πολιτών (8715)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γενικές Γραμματείες/ Υπηρεσίες Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ Εποπτευόμενοι Φορείς Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ ΝΠΙΔ ▪ ΝΠΔΔ ▪ ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού

ΚΩΔ. ΕΠΑ	Άξονας Προτεραιότητας τομέα Περιβάλλοντος (ΑΠΠ)	Π/Υ ΤΠΑ Περιβάλλοντος (€)	% ΑΠ επί του π/υ
2	ΑΣΠ 2 «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον)»	99.700.000	90,6
2.4	ΑΠΠ2.1 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	18.000.000	16,4

Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ:	ΑΠΠ2.5 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ που εξυπηρετείται:	<ul style="list-style-type: none"> • Προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς του δημόσιου χώρου (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας)
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠΠ2.5 περιλαμβάνει δράσεις / έργα που αφορούν στην προστασία , διαχείριση και αποκατάσταση φυσικών περιοχών και οικοσυστημικών λειτουργιών τους ως πολύτιμο δημόσιο αγαθό
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάδειξη και ήπια αξιοποίηση περιοχών που χαρακτηρίζονται για την μοναδικότητά τους ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και γενικά ως στοιχεία της φυσικής κληρονομιάς, περιλαμβανομένου του αγροτικού τοπίου ▪ Ανάδειξη φυσικών μνημείων (δάση, σπήλαια κ.λπ.) ▪ Δημιουργία υποδομών παρατήρησης και ερμηνείας της φύσης
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία υποδομών οικότουρισμού και δράσεις προώθησης του οικότουρισμού, όπως καταφύγια, δίκτυα πεζοπορικών διαδρομών και ποδηλάτων κ.λπ. ▪ Διαχειριστικές μελέτες δασών/δασικές μελέτες ▪ Έρευνα και ανάπτυξη στο τομέα των δασών ▪ Διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων εντός και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2020 και βελτίωση της γνώσης
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση φυσικών περιοχών και οικοσυστημικών λειτουργιών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την προστασία του περιβάλλοντος.
Καθεστώς Ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/ Κρατική ενίσχυση/ Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής/ Άλλο
Δείκτες εκροών:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναβάθμιση, προστασία και ανάδειξη χώρων φυσικής κληρονομιάς (9101) ▪ Αριθμός αστικών τοποσήμων (9406) ▪ Ενέργειες προβολής των φυσικών και πολιτιστικών πόρων (9407) ▪ Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης (CO23)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γενικές Γραμματείες/ Υπηρεσίες Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ Εποπτευόμενοι Φορείς Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ ΝΠΙΔ ▪ ΝΠΔΔ ▪ ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού

ΚΩΔ. ΕΠΑ	Άξονας Προτεραιότητας τομέα Περιβάλλοντος (ΑΠΠ)	Π/Υ ΤΠΑ Περιβάλλοντος (€)	% ΑΠ επί του π/υ
2.10	ΑΠΠ2.5 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	15.000.000	13,6

Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ:	ΑΠΠ2.6 Ανάπτυξη Υποδομών προστασίας
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ που εξυπηρετείται:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη υποδομών προστασίας ▪ Επαναφορά των πληγείσων υποδομών σε λειτουργία
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠΠ2.6 περιλαμβάνει δράσεις/ έργα που αφορούν στην Ανάπτυξη υποδομών προστασίας της ζωής αλλά και την επαναφορά των πληγείσων υποδομών που αποτελεί παράγοντα σταθερότητας σε ένα αναπτυξιακό περιβάλλον
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη αντιπλημμυρικών έργων ▪ Έργα Αντιτυρικής προστασίας δασών ▪ Έργα αποκατάστασης υποδομών σε πληγείσες περιοχές
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προστασία της ζωής και η πρόληψη κινδύνων που προκαλούνται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής είναι βασικό στοιχείο του πυλώνα 2 του ΕΠΑ.
Καθεστώς Ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/ Κρατική ενίσχυση/ Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής/ Άλλο
Δείκτες εκρών:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα (CO20) ▪ Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα δασικής πυροπροστασίας (CO21) ▪ Ενέργειες αναβάθμισης δομών πολιτικής προστασίας (8706)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γενικές Γραμματείες/ Υπηρεσίες Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ Εποπτευόμενοι Φορείς Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ▪ ΝΠΙΔ ▪ ΝΠΔΔ ▪ ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού

ΚΩΔ. ΕΠΑ	Άξονας Προτεραιότητας τομέα Περιβάλλοντος (ΑΠΠ)	Π/Υ ΤΠΑ Περιβάλλοντος (€)	% ΑΠ επί του π/υ
2.9	ΑΠΠ2.6 Ανάπτυξη Υποδομών προστασίας	19.000.000	17,3

Στοιχεία για την πρόοδο υλοποίησης μπορούν να αναζητηθούν εδώ:

http://epa.gov.gr/?page_id=20

Στοιχεία επικοινωνίας παρέχονται εδώ:

http://epa.gov.gr/?page_id=25